

AF: IRENE BRANDT

# HJERTET bør ikke trykke på HJERNEN

Hverdagsrehabilitering, som giver visitatorerne i Fredericia Kommune mulighed for at bevilge hjælp til træning, har gjort arbejdet meningsfuldt for kommunens visitatorer.

"Vi har hele tiden haft fokus på, hvad borgerne selv kan og sekundært været opmærksomme på, hvad de ikke kan. Det er blandt andet sket gennem udarbejdelsen af funktionsvurderinger med afsæt i Fælles sprog II, som vi har taget til os her i Fredericia," siger Lotte Lissau, der siden 2001 har arbejdet som visitator i Fredericia Kommune. Hun fortsætter:

"Fælles sprog II rummer muligheden for at have retningsgivende, udviklende mål for den bevilgede hjælp. Vi havde endda mulighed for at bevilge mere tid i starten. Problemet var at plejen ikke var gearret til denne tankegang, fordi der hér har været meget fokus på tid."

## Nye muligheder

For et års tid siden indførte Fredericia Kommune hverdagsrehabilitering som led i Projekt Længst muligt i eget liv. Det betyder, at alle borgere, som kontakter visitationen i Fredericia Kommune, fordi de ønsker praktisk eller personlig bistand i hverdagen, som udgangspunkt tilbydes hverdagsrehabilitering, når visitator skønner, at der er rehabiliteringspotentiale hos borgeren. Hjælpen gives efter §86 i Serviceloven.

"Hverdagsrehabiliteringen giver arbejdet som visitator stor mening, og vi er meget glade for, at vi nu får lov at bevilge tid

til træning, for det har vi jo længe ønsket at kunne," siger Lotte Lissau.

I forhold til borgerne har Lotte Lissau oplevet, at der er brug for tilvænningsstid.

"De har været vant til, at de skulle gøre sig dårlige, når de bad kommunen om hjælp til det praktiske. De har ofte givet udtryk for, at når man nu er blevet gammel og har betalt skat hele sit liv, så har man krav på at få hjælp fra det offentlige til rengøring og tøjvask! Men det har aldrig været hverken alder eller summen af indbetalt skat, der har afgjort, hvor meget hjælp vi bevilger. Det er funktionsniveauet, som har betydning for den hjælp, vi tildeler," siger Lotte Lissau og fortsætter:

"Nu er det så blevet endnu værre set med de borgers øjne, som gerne vil slippe for det trælse husarbejde, for nu tilbyder vi træning i stedet for hjælp! 'Det er ikke derfor, jeg har henvendt mig!' er der nogen, der siger. Så er det vores opgave at motivere borgerne til at tage imod træningen og blive glade for, at de stadig kan klare sig selv."

## Kan de bowle ...

Der er ingen, der beder om hjælp til personlig pleje, med mindre det er absolut nødvendigt. Derfor er det også meget lettere for Lotte Lissau og hendes kollegaer at finde motivationen til træningen hos de borgere, der har brug for personlig pleje.

"Det er straks sværere, når det handler om støvsugning. Her handler det om at finde frem til de ting, borgeren gerne vil kunne, og som er vigtig for deres livskvalitet. De vil måske gerne gå til bowling; men er de så svækkede, at de ikke kan støvsuge, har de jo heller ikke kræfter til at bowle. Omvendt kan de også støvsuge, hvis de kan bowle, og 'gider' er ikke et visitationskriterium i Fredericia Kommune," siger Lotte Lissau.

Den enkelte borgers funktionsniveau beskrives i samarbejde med kommunes terapeuter i COPM, og målsætningen for træningen beskrives i et samarbejde mellem de involverede faggrupper og borgeren.

## Pårørende

De pårørende spiller også en væsentlig rolle for de ældres oplevelse af tilbudet om hjemmetræning forud for en visitation til varig hjælp.

"De pårørendes omsorgsbegreb handler ofte om, at vi skal give deres ældre familiemedlem hjælp; mens vi som visitatorer synes, det er god omsorg, når vi støtter folk til at bevare deres egen handleevne," siger Lotte Lissau. Hun fortsætter:

"Men vi har også mødt pårørende, som reagerer positivt på tilbudet om hverdagsrehabilitering. For nylig blev vi for eksempel kontaktet af en mand, der ønskede hjælp fra hjemmeplejen. Han var træt og

orkede ikke længere at klare sin egen hverdag. Han var ikke umiddelbart begejstret for tilbudet om træning i stedet for hjælp; men da han beklagede sig til et familie-medlem, sagde hun: 'Det er da et godt tilbud! Det skal du bestemt tage imod. Måske kan du så også komme til at spille golf igen!' Han er i dag 100% selvhjulpne efter et vellykket træningsforløb."

**Nu er der sammenhæng**

Lotte Lissau lægger ikke skjul på, at hun som visitator længe har ønsket, at der kom mere fokus på den enkelte borgers potentiale frem for funktionstab. Hun synes også, at myndighedsfunktionen længe har forsøgt at tage dette afsæt, når de bevilgede hjælp til en borger; men når først hjælpen skulle leveres, var fokus flyttet. En borger, som ikke længere selv kunne gå i vaskekælder, fik ikke hjælp til at bære

vasketøjet op og ned mellem kælder og lejlighed, så de selv kunne vaske tøjet. I stedet kom medarbejderen fra hjemmeplejen forbi og klarede hele opgaven for borgeren, fordi det her og nu er det hurtigste.

"Men det var ikke hensigten med bevilgningen. Vi skal gøre brug af borgerens egne ressourcer, og hjertet bør ikke trykke på hjernen," siger Lotte Lissau.

I dag nyder hun at tage hen på sygehuset til en udskrivningssamtale, hvor hun kan fortælle borgeren, at de bevilges hjemmetræning i stedet for kompenserende hjælp.

"Folk kan godt se meningen i, at de kommer hjem og bliver hjulpet i gang, og fordi vi nu kan bevilge træning i hjemmet, er der langt større sammenhæng mellem borgerens hverdagsliv og træningen, de tilbydes, end tidligere, hvor vi kun kunne visitere til træning på et træningscenter," siger Lotte Lissau.

Hun er glad for samarbejdet med kommunens terapeuter, som sikrer, at træningspotentialer vurderes på et højt fagligt niveau.

"Målsætningen i hverdagsrehabiliteringen er, at den enkelte borger, skal genoptrænes til at klare - om ikke alt - så det meste selv. Vi ved fra undersøgelser, at borgerens livskvalitet falder, jo mere afhængige de er af andres menneskers hjælp i hverdagen. Det nye fokus træningen giver, betyder også, at vi afprøver alle tilgængelige hjælpemidler, inden vi giver varig kompenserende hjælp," siger Lotte Lissau. ■

*Læs også:  
En øjenåbner, LederForum nr.13/09 samt artiklen Vi lytter til borgeren, i dette nummer af LederForum, side 10.*

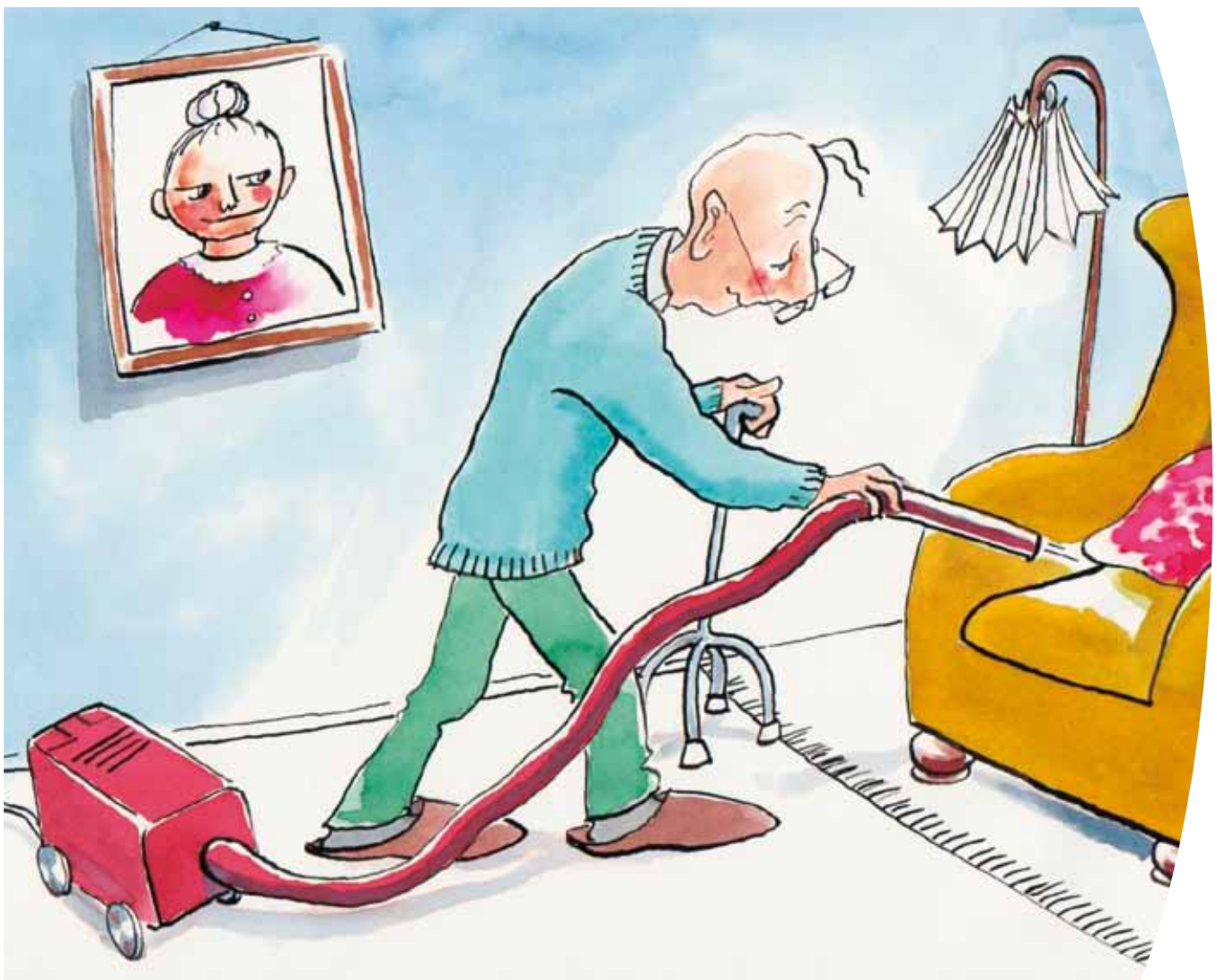


Illustration: Ija Jørgensen